

Peggy Guggenheim a sen o šťastí

Ljndeni

Umenie bolo
jej vášňou.
Láska osudom.

Sophie
Villard

Peggy Guggenheim a sen o šťastí

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Sophie Villard

Peggy Guggenheim a sen o šťastí – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

**Peggy Guggenheim
a sen o šťastí**

Sophie Villard

**Peggy Guggenheim
a sen o štěstí**

Ljndeni

„Všetko sa točilo okolo umenia a lásky.“

Peggy Guggenheim o svojom živote

Prvá část

**Galéria Guggenheim Jeune,
Beckett - a nápad**

1937 – 1939

1. kapitola

Ulica Champs-Élysées, Paríž,
deň po Vianociach 1937

Peggy vystúpila z taxíka, členkové čižmy lemované kožušinou položila na mokrý chodník pred rohovým domom a sobolí šál si pritiahla tesnejšie ku krku. Z vysvietených okien reštaurácie Fouquet's prenikalo von cez snehový dážď zlatisté svetlo, keď sa náhlila v ústrety smiechu, swingu a ozývajúcim sa hlasom. Bolo jej trochu ľúto, lebo toto mala byť jedna z jej posledných nocí tu v Paríži. V meste, kde ako mladá žena našla lásku, a ktoré opúšťala, aby sa oddala svojej novej láske. Tá však s mužmi nemala nič spoločné, ale slúžila vznešenejšiemu záujmu.

Pozvánku Jamesa Joycea na dnešný večierok však rada prijala aj napriek prebiehajúcim pripravám na cestu. Večierky slávneho spisovateľa boli totiž zakaždým podnetným potešením. Ako sa len tešila, že toto priateľstvo pretrvalo aj po tom, ako sa rozviedla s Laurenceom, pri všetkých jej známych to totiž nebolo pravidlom.

Rýchlo zahнала pochmúrne myšlienky, otvorila dvere a cez ťažký zamatový záves vstúpila do tepla reštaurácie. Zdalo sa, že dnes na ňu čaká niečo výnimočné v tomto podniku overenom časom s interiérom obloženým drevom a červeným žakárom, ktorý sa stal Joyceovým obľúbeným miestom. Na ňu však pôsobil priveľmi viktoriánsky. No takí boli títo ľudia z Britských ostrovov.

Čašníčkovi podala šál a v zrkadle s barokovým rámom si ešte raz premerala sed rozšírených nohavíc, čo mala na sebe. Už nie je

najmladšia, pomyslela si, keď si zložila klobúk z uležaných vlasov a na tvári si všimla tmavé kruhy pod očami zo smútku a nedostatku spánku, ktoré nedokázala zakryť ani hrubá vrstva mejkapu. No predsa sem prišla! Vzpriamila sa a vypla hrud', ako do nej kedysi hučali na hodinách baletu. Mala však prichystaný plán! Šialený, no dokonalý plán. Prečo jej to vlastne nenapadlo už skôr? Išlo totiž presne o to, čo vždy chcela: podporovať umelcov a byť s nimi. Posledných takmer dvadsať rokov sa ako manželka a životná partnerka pôsobivých mužov venovala práve tomu. Lenže teraz, keď má takmer štyridsať, nastal čas na novú životnú kapitolu. Sama vytvorí čosi výnimočné! Miesto, kde ľudia budú môcť zažiť umenie na vlastnej koži, naučia sa ho milovať a budú o ňom premýšľať.

Už o také štyri týždne sa jej to podarí: v Londýne opantanom swingom, na ulici Cork Street číslo 30, si prenajme vhodné priestory na prvom poschodí. Tam si ona, Peggy Guggenheim z New Yorku, otvorí svoju prvú vlastnú galériu, bude obchodovať s umením a vybuduje si v tejto brandži skvelú povesť. Isteže! Zakrátko sa z nej stane uznávaná obchodníčka. O tom niet pochyb! Ani najmenších. A do cesty sa jej pri tom nepostaví žiadny muž, už nie. Je predsa dospelá žena a odteraz sa sústreďí na prácu, nie na mužov.

Peggy kráčala cez miestnosť po hrubom červenom koberci za čašníkom vzpriamene ako svieca. Pohľady večerajúcej parížskej spoločnosti sediacej za stolmi prikrytými bielymi obrusmi sa cez cigaretový dym zamerali na ňu, keď bolo zjavné, že zamierila ku skupinke okolo slávneho spisovateľa, do ktorej patrili vychýrení hostia.

„Peggy!“ James Joyce sa postavil, objal ju a pobožkal. Napravil si okuliare s niklovým rámom, ktoré mu pritom sklzáli na nose. James mal na sebe tvídovú vestu, ktorú zdedil po starom otcovi, ako zvykol hrdo hovoriť, keď sa ho Peggy opýtala na zvláštnu výšivku. Zakývala na ňu Nora, aby si sadla vedľa nej. Ako dlho sú už vlastne tí dvaja manželmi? Peggy nevedela. No už keď sa s nimi stretla prvý raz v roku 1923 vo Villerville, v tom príšernom prázdninovom dome, kde bola vaňa v pivnici a ktorý pre nich Laurence prenajal po Sindbadovom narodení, boli nerozluční. Takí nerozluční, ako Peggy a Lau-

rence nikdy neboli. Okrem predĺženej svadobnej cesty, keď navštívili Capri, Egypt a Izrael. Vtedy áno. No na svadobnej ceste to ani nie je také ťažké. Po ôsmich rokoch nastal čas oslobodiť sa z toho manželstva, z tej posadnutosti. Rozhodla sa správne a bolo už neskoro, ubezpečila sa Peggy znova. S Laurenceom mala dve nádherné deti, a tie boli pre oboch najdôležitejšie. Na začiatku ich manželstva ju opantal svojím plavovlasým mladickým zjavom a ona mu predstavila parížsku umeleckú scénu. No keď jeho kariéra nenapredovala a čoraz viac ho to ubíjalo – na scénu prišli kopance, údery, návaly zlosti –, urobila jedinú správnu vec a odišla. Rozvod bol, žiaľ, pre oboch veľmi drahou záležitosťou a správy v novinách zas veľmi bolestnou. Deti si podelili. Sindbad ostal u Laurencea a Pegeen u nej. Ako dobre, že ich od toho bahna dokázali udržať čo najďalej, lebo ich životy sa už odohrávali v internátoch. Nie, iná možnosť skrátka nebola. Napokon sa predsa musela oslobodiť. Musela si zachrániť svoju dôstojnosť a asi aj život.

Peggy potlačila smutné spomienky a prinútila sa k úsmevu, keď si sadla vedľa Nory, ktorá vyzerala, ako vždy, tak trochu neforemne a obyčajne. Ani červený rúž na jej ochabnutých perách a čerstvo nafarbené nepoddajné čierne vlasy na tom nemohli nič zmeniť. Nikdy nedokázala pochopiť, ako mohla byť táto žena inšpiráciou pre Joyceovu najslávnejšiu hrdinku, Molly Bloomovú. Nora sa zaraz rozprávala o Jamesovej básnickej zbierke, ktorá mu v ten rok vyšla. James ju zastavil zodvihnutím pohára.

„Dnešný večer môžeme stráviť pokojne s našimi drahými priateľmi, hoci zvyšok sveta sa rúti do šialenstva. Pripime si, kým môžeme: na lásku, na slová, na Paríž!“

„Na lásku, na slová, na Paríž!“ ozvalo sa z desiatich očividne vysušených hrdiel pri stole. Všetci si pripili.

Z gramofónu znela skladba Freda Astaira *They Can't Take That Away From Me* a Peggy chvíľu sledovala ostatných hostí. Martinovcov poznala. Milí ľudia z Devonu, s ktorými ona a Laurence kedysi dovolenkovali na Francúzskej riviére. A kto je ten muž, čo sedí oproti nej? Mladík, mohol mať okolo tridsať, jej bol akýsi povedomý. Bol chudý a očividne dosť vysoký, pokiaľ to vedela posúdiť takto

posediačky. Lacný francúzsky oblek mal pokrčený a látku na laktách ošúchanú. No nosil ho s takou eleganciou ako markíz z dávnych čias. Husté vlasy si podľa všetkého s námahou začesal pomocou cukrovej vody. V modrých očiach, zasadených nad orlím nosom do prekvapivo vážnej tváre na jeho mladý vek, sa zračil smútok. Pohľad mal namierený do diaľky a zdalo sa, že ho zamestnávajú myšlienky na vážne veci, rozhodne neštudoval jedálny lístok, čo držal v ruke.

„Peggy, určite poznáš nášho priateľa Sama,“ povedala Nora, ktorej neušlo, ako ju mladík zaujal. „Samuel Beckett, Jamesov dobrý známy a pomocník? Myslím, že ste už mali tú česť.“

Peggy naňho kývla a vtedy si spomenula. Ten mladík robieval Jamesovi korektúry a staral sa mu o korešpondenciu. Už o ňom počula, asi pred desiatimi rokmi bol u nich s Laurenceom na večierku na Avenue Reille ako Joyceov sprievod. Vtedy bol ešte takmer dieťa, došľaka! Preto ho nevnímala ako muža. Lenže teraz! Panebože! Keď sa oprel a fajčil akoby nič... podmanivé!

„A čo umenie?“ opýtala sa Nora, keď zavrela jedálny lístok.

Samozrejme, tú otázku nemyslela vážne. Vtedy ešte nikto nevedel o Peggyných plánoch. Nora jej ju položila len z čírej slušnosti, chcela vedieť, ako sa má, možno v jej hlase zachytila dokonca náznak súcitu. Mala totiž za sebou šialený rok! Nielenže sa stále nespamätala z rozvodu a odlúčenia od syna, v novembri jej ešte zomrela mama. Nekompromisne v mysli zahнала spomienky na ľudí oblečených v čiernom na pohrebe v New Yorku, z ktorého sa práve vrátila. Jej mama prežila jej otca o dvadsaťpäť rokov. Peggy až striaslo, keď si spomenula na čudné okolnosti jeho smrti, ktorá vtedy na niekoľko rokov ochromila rodinu. Rýchlo siahla po pohári šampanského a odpila si z bublinkového nápoja. Nenastal konečne čas na šťastnejšie chvíle?

„Čo myslíte, Peggy, čo robí ženu šťastnou?“ opýtal sa zrazu James a prerušil jej myšlienky, akoby ich čítal. „Sú to deti, šaty, autá či muži?“ zasmial sa na vlastnom vtipe. No až taký žart to nebol.

„V živote sú časy, keď sú so svojimi rozhodnutiami naplno stožnžené,“ odvetila Peggy pohotovo a prázdny pohár od šampanského položila na ohrus.

Na smutnej tvári oproti nej sa objavil nesmelý úsmev. Sotva viditeľný, no Peggy si ho všimla.

„Urobili ste tento rok rozhodnutia, z ktorých ste boli šťastná?“ pokračoval Joyce.

Peggy prikývla. „Jedno veľmi dôležité. V januári otvorím v Londýne galériu moderného umenia.“ Zo slonovinovej tabatierky si vytiahla cigaretu a nechala si ju od Jamesa pripáliť.

„V Londýne, aké deprimujúce,“ povedala Nora. „A to celkom sama?“

„Čo máte na mysli?“ Peggy nadvihla obočie a vyfúkla dym. Hádam to len Nora nemyslela tak, ako to vyznelo.

„No, vy ako žena?“

Isteže myslela toto. Nora bola naozaj taká neokrôchaná, ako vyzerala. „Dnes to už predsa nie je problém,“ odvetila Peggy.

Nora zvrážtila tvár. „Nuž, ja som toho názoru, že žena patrí vedľa tvrdo pracujúceho muža,“ pohladila Jamesa po ramene.

Vzal jej ruku, no vzápätí sa otočil k Peggy: „Želám veľa šťastia. Koho budete vystavovať?“

„Prvý bude Jean Cocteau.“ Aké príjemné bolo môcť to povedať. Ved' o tomto všemumelcovi hovorili všetci. A pravidelne zaplňal stránky bulvárnych novín.

Joyce zahryzol do bagety, ktorú mu čašník práve priniesol. „Cocteau? To už áno. Ako sa vám to podarilo?“

„Pomohol mi Marcel.“

„Duchamp? Vzal si vás teda pod ochranné krídla?“ usmial sa. „Jeho maľba *Akt zostupujúci zo schodov* je vskutku geniálna s tou dokonalou ilúziou pohybu a jeho *Fontána* je provokatívna a prevratná, to sa musí nechať. No trochu ma prekvapilo, že po takom úspechu sa ako tvorivý umelec odmlčal,“ zasmial sa. „Ale zato sa mimoriadne zasadzuje za podporu mladučkých umelkýň, ako som počul.“

Peggy sa zhrbila. „Je len mojím poradcom. Nič viac.“

Keby Joyce vedel, ako dlho už starého priateľa pozná... Ani by nevedela povedať odkedy presne. Niekedy v dvadsiatych rokoch ho stretla na večierku, kam prišiel s jej známou. Odvtedy sa vyspal s takmer všetkými jej kamarátkami, hoci bol krátko ženatý s tou

úbohrou, bohatou, škaredou dedičkou. Ako sa vlastne volala? Ved' je to jedno. Tak či onak, ona a Marcel? Nikdy.

Mladík z opačnej strany stola z nej cez dymové krúžky nespúšťal modré oči. Benny Goodman a Ella Fitzgeraldová spievali *Goodnight My Love*.

„Isteže nie,“ Joyce najskôr nalial sebe a potom Nore.

Vždy to tak bolo, Peggy to už stihla vypozerovať. Rodina Joyceovcov bola vždy pomerne triezva a z určitej vzdialenosti sledovala rastúci zmätok okolo seba. Len raz videla Jamesa spitého pod obraz boží, v jeho byte na Square de Robiac. Lenže vtedy vyrevoval, tancoval na rozmlátenom nábytku a vyspevoval si vulgárne pesničky.

„Myslím, že som počul, že Cocteau sa akosi uzavrel do seba, je to pravda?“ opýtal sa napokon.

„Ale nie, v žiadnom prípade,“ zvolala Peggy, možno trochu prihlasno, lebo James nebol so svojim odhadom až tak mimo.

„Cocteau je pre teba najlepšia voľba,“ vyhlásil Marcel rozhodne a líščí golier na kabáte si vytiahol vyššie, aby ho ochránil pred vetrom, keď sa po spoločnom obede prechádzali po nábřeží Seiny. Bolo veľmi oslobodzujúce vedieť, že v ňom našla priateľa, ktorý ju podporoval a uvádzal do sveta moderného umenia. Lebo hoci sa Peggy už roky priatelila so surrealismami, expresionistami a dadaistami, jej srdce predsa len patrilo klasickej maľbe. Keď bola mladá, rodičia ju aj s Hazel a Benitou brávali na okružné cesty po európskych múzeách. Videla originály všetkých starých majstrov: Rembrandta, Turnera, van Gogha, Moneta, Tiziana. Stále ich milovala. V posledných mesiacoch ju Marcel zasvätil do rozdielov medzi surrealizmom a abstraktným umením, predstavil jej mnoho svojich priateľov z umeleckého sveta. Dokonca sa pri jednej návšteve ateliéru zamilovala do peknej bronzovej sochy od Arpa a rovno si ju kúpila. Takto sa zrodila jej nežná láska k modernému umeniu. Ale rovno Cocteau?

Peggy prudko pokrútila hlavou.

„Ach, áno,“ povedal Marcel. „On alebo nikto. Je tým pravým na otvorenie. Bože, dievča, potrebuješ sa zviditeľniť menším škanďalom. Majú sa u teba ľudia unudiť na smrť?“

„Ale Cocteau!“ otočila sa Peggy. „To hádam nie!“

„Ale áno!“

Na druhý deň vošli do zafajčenej izby na druhom poschodí hotela na Rue de Cambon. Cocteau ležal na manželskej posteli a fajčil niečo príjemne voňavé, ako si Peggy myslela, kým je Marcel neskôr nepovedal, že to bolo ópium. Stáli pred posteľou, ona štuchla Marcela, ktorý sa, našťastie, ujal slova. Keď dohovoric, maestro sa preválil na druhú stranu, zložil si pod hlavou vankúš a prikývol. Výstava v Pegginej malej novej galérii v Londýne, to sa mu pozdávalo. Vezme aj posteľné plachty?

Peggy sa vyľakane znova pozrela na Marcela, ktorému stačilo zopár kontrolných otázok, aby záhadu vyriešil: išlo o dve plachty, na ktoré Cocteau pred chvíľou pierkom nakreslil zopár explicitných obrazov. Veľmi mu na nich záležalo, boli vyjadrením jeho novej tvorivej fázy. Musel ich vziať so sebou. Bez plachiet to nepôjde. Musia s ním ísť do Londýna!

Lenže britskí colníci to na letisku Croydon v deň príchodu videli trochu inak. Peggy pri výsluchu trvala na tom, že v antickom umení sú takéto vyjavy bežné a že anglické kráľovstvo už určite aj tak bolo poctené ich prítomnosťou. Colníci síce prikývli, ale naďalej ich pohoršovalo hodnoverné zobrazenie pubického ochlpenia. Také čosi anglické hranice skrátka neprekročí a nebude obťažovať verejnosť. God save the King!

Po takmer hodinovom vyjednávaní Peggy napadlo povedať, že plachty bude ukazovať iba vo svojich súkromných priestoroch.

Úradníci s úľavou opečiatkovali doklady.

Cocteau oznámil, že chce osobne prísť do galérie, keď ich budú vešať. Peggy dúfala, že sa mu to nepodarí. Marcelovi by sa pracovalo omnoho uvoľnenejšie a lepšie, keby nad ním nestál hundrajúci Cocteau. Nadšená pred sebou uvidela prázdny priestor s vysokými bielymi stenami na Cork Street. Onedlho sa tam budú ľudia tlačiť, aby od nej, Peggy Guggenheim, odkúpili umelecké diela. Bude to tak, však?

„Podali by ste mi soľničku?“ ozval sa Samuel Beckett z opačnej strany stola. Jeho smutné oči sa zamerali na Peggy. Všimla si, že vypil už dva poháre šampanského a k tomu jedno brandy, ktoré si medzitým objednal. Podľa všetkého sa jeho náhla zhovorčivosť dala pripísať práve tomu. „Rada snívate?“ dodal ešte, asi preto, že keď rozmýšľala o Cocteauovi, dosť dlho mlčala.

Najskôr si sama vzala soľničku a posolila si jedlo. „Snívanie je v živote najdôležitejšie, nemyslíte?“

„Naozaj?“ usmial sa a vložil si do úst kúsok foie gras.

Prikývla tak horlivo, že sa jej rozhojdali náušnice. „Isteže. Bez snov by sme predsa umreli.“

Prežúval, oči mu opäť potemneli. Už bol niekde inde.

Čo to bolo za muža? Peggy sa ho snažila vrátiť do prítomnosti, a tak mu vtlačila do ruky soľničku. Na okamih sa im dotkli prsty. „Chýba vám dnes večer korenie?“

Oči sa mu vrátili do prítomnosti a keď sa usmial, okolo úst sa mu vytvorili drobné vrásky. „Korenie nie je na jedle to najdôležitejšie. Rozhodujúci je dezert, nemyslíte?“

Rýchlo sa sklonila nad svoje foie gras. Srdce, ktoré sa jej medzičasom upokojilo, sa znova rozbúchalo. Snažila sa, aby neodpovedala ničím neprístojným. Nemala v pláne dráždiť tohto Becketta. Len nech jej znova dá pokoj, dočerta. Teraz je z nej predsa obchodníčka a o mužov sa už nezaujíma. Bodka.

„Čo práve píšete?“ vydala sa teda na neškodné územie, lebo si spomenula, že počula, že je to začínajúci spisovateľ a Joyce ho podporuje.

Oprel sa dozadu a odsunul od seba prázdny tanier s predjedlom. „Nerád hovorím o svojej práci.“

Peggy sa zasmiala. „Muž, ktorý nerád hovorí o svojej práci?“

Neodpovedal. Modré oči sa znova zadívali do neznáma. A už ho opäť nebolo.

Peggy si povzdychla a otočila sa doľava. Tam sedela Djuna a pred ňou už stál zástup prázdnych pohárov. Šampanské, brandy, likér, jedno cez druhé. Čašníci neboli pri odpratávaní práve najrýchlejší. Peggy vzala Djunu za rameno a stisla ho.

„Ako sa predáva *Nočné drevo*? Sú Faber a Faber spokojní?“ zaujímala sa. Veľmi sa tešila, keď vo vydavateľstve prijali román jej kamarátky. Jeho najväčšia časť predsa vznikla v rokokovej hosťovskej izbe na prvom poschodí Pegginho bývalého vidieckeho domu Hayford Hall v Devone.

Djuna len mávla rukou. „Radšej mi povedz o svojich plánoch v Londýne. Kto pre teba pracuje okrem Marcela? Sama to všetko predsa nemôžeš zvládnuť. Tie papierovačky a všetko ostatné.“ Vzala si pohár brandy, no zarazila sa, keď zistila, že je prázdny.

„Pomáha mi Wyn.“

„Hendersonová?“ Djuna sa zasmiala, bohémsky hodvábný turban, čo mala obtočený okolo tmavých vlasov, sa jej zatriasol. „To vážne?“

„Je veľmi schopná, vie dobre komunikovať s tlačou a aj so solventnými zákazníkmi. Na tú prácu sa dokonale hodí.“

„Ach, drahá, nevie si sadnúť ani na obyčajnú stoličku, nieto ešte zapozovať na fotku,“ Djuna kývla na čašníka a ukázala na svoj prázdny pohár.

„Ale v hlave to má upratané,“ nedala sa Peggy a Djuna jej venovala jedovatý pohľad, postavila sa a odtackala sa na toaletu.

Peggy si povzdychla a uvidela úsmev na Beckettovej tvári, ktorý sa vzápätí sklonil hlboko k svojmu hovädziemu na burgundský spôsob.

Za Peggínym chrbtom sa flambovali palacinky Suzette; cítila teplo otvoreného plameňa a v zrkadle za Beckettom sledovala kuchára pri práci; no Beckett a palacinky neboli ani zďaleka tým najhorúcejším v miestnosti. Oproti hovädziemu na burgundský spôsob sa strhla hádka medzi Joyceom a pánom Martinom. Hádali sa o otázke, či Nemci na čele s bláznom, ktorý toho roku vyhnal z nemeckých múzeí diela expresionistov, dadaistov a surrealistov, onedlho rozpútajú vojnu. Joyce dnes večer veľa vody nevypil, takže bolo dobré, že medzi mužmi bol stôl. Inak by už lietali päste. Ak by taký hurhaj robil ktorýkoľvek iný hosť a jeho spoločnosť, dávno by ich už boli vypo-klonkovali z podniku. James Joyce však bol iný prípad.

„Chutí vám zákusok?“ otočila sa Peggy rýchlo k Beckettovi, lebo Djuna sa ešte nevrátila z toalety a Nora sa sústredila iba na rozčúleného Joycea. Možno by mala Djunu pohľadať a vyhne sa tak tejto nepríjemnej diskusii.

„Je výborný, ďakujem za opýtanie,“ odvetil Beckett v tom hluku zdvorilo a znova sa sklonil tak, že videla len jeho pocukrované vlasy.

Prečo je taký skúpy na slovo? To je naozaj strašné, pomyslela si Peggy, ktorá medzičasom vyprázdnila štvrtý pohár šampanského. Taký skvelo vyzerajúci muž v najlepších rokoch – a taký zakomplexovaný? Ako je to možné? Videla, ako si Joyce a Martin podali ruky ponad stôl; vec bola podľa všetkého uzavretá. Peggy si na jazyku vychutnávala chuť pomarančového likéru a cukru. Uvedomila si, že nohavice sú jej na bruchu zrazu tesnejšie, možno si predsa len mala odpustiť zákusok. No uvedomila si, že jej je to vlastne úplne jedno. Nechcela nikoho ohurovať. Určite nie mužov. Aspoň nie teraz, na začiatku svojej novej kariéry. Na ňu sa chcela konečne naplno sústrediť. Na nič iné. Položila dezertný príbor na okraj taniera a oprela sa na stoličke.

Beckett na druhej strane stola ju vzápätí napodobnil bez toho, aby zdvihol zrak od stola, a zapálil si cigaretu.

Spoločnosť sa s Joyceovcami rozlúčila na chodníku pred Fouquet's. Prestalo snežiť, vzduch bol svieži, jasný a studený. Peggy sa chystala prejsť cez Avenue Georges V do bytu svojich priateľov, ktorí boli odcestovaní a na víkend jej nechali byt. Zo svojho odišla už dávnejšie. Mesto jej bude chýbať, keď začne pracovať v Londýne! Do očí sa jej tlačili slzy. Strávila tu najkrajšie aj najhoršie časy, pomyslela si, keď za sebou začula kroky a zrazu sa vedľa nej objavil Beckett.

„Odprevadím ťa domov,“ povedal rozhodne, tentoraz jej tykal. Neurčitý pocit v žalúdku, ktorý mala na začiatku večera, bol teda správny.

Vzal ju za rameno a galantne ju viedol parížskou nocou. Okolo nich prešlo po ulici len niekoľko áut. Výklady butikov a obchodov s interiérovým dizajnom boli dávno zhasnuté. Pouličné lampy vrhali